

19.05.2020. UTORAK

Dogovaranje u KODOVIMA

Ako ste ikad željeli postati špijun – ovo je listić za tebe! Ovdje možete naučiti nekoliko načina kako običnu poruku koja je razumljiva svima možete pretvoriti u kodiranu pouku koja će biti razumljiva samo **tebi i tvom prijatelju!**

Prvi način kodiranja koji ćemo istražiti je:

1. Morseov kod

Morseov kod izmislio je Samuel Morse 1800. godine. Njegov kod koristi točke i crte kako bi preko žice prenio poruku pomoću uređaja koji se zove električni telegraf. Njegov način kodiranja najviše se koristio za vrijeme ratovanja, pogotovo u Drugom svjetskom ratu, a koristi se još i danas.

Najlakši način da se nauči Morseov kod je da se ga tapka, sluša, šalje svjetlosnim signalima ili da ga se pokuša treptati. Točka predstavlja kratki zvuk, a crta dugi zvuk. Ako kod preslušavate, važno je da ga zapišete na papir kako bi kasnije mogli pregledati poruku te je dekodirati.

Kako bi neku poruku kodirali ili dekodirali potrebna nam je Morseova abeceda:

A: ●-	B: -●●●	C: -●-●	Č: -●--●	Ć: -●-●●	D: -●●	DŽ: --●-●	Đ: -●●--	E: ●
F: ●●-●	G: --●	H: ●●●●	I: ●●	J: ●---	K: -●-	L: ●-●●	LJ: ●---●	M: --
N: -●	NJ: --●--	O: ---	P: ●--●	R: ●-●	S: ●●●	Š: ---●-	T: -	U: ●●-
V: ●●●-	Z: --●●	Ž: --●●-	Q: --●-	W: ●--	X: -●●-	Y: -●--		
1: ●----	2: ●●---	3: ●●●--	4: ●●●●-	5: ●●●●●	6: -●●●●	7: --●●●	8: ---●●	9: ----●
0: -----	.: ●-●-●	,: --●●-	?: ●●--●					

Dekodiraj ovu poruku!

●●● - - - ●●● - - ● ● ● ● ● ● - ● - - - ● - - - ● ● - - - - - ● - - - ● - ● ● ● ●
●-●-●

Dekodirana poruka:

2. Fonetska abeceda

Fonetska abeceda koristi se za odašiljanje poruka preko radija jer se pojedinačna slova često krivo čuju ili ne razumiju. Svako slovo ima riječ koja ga predstavlja. Tako, na primjer, slovo A ima riječ Aržano, slovo B ima Bjelovar i tako dalje. Kada bi na taj način htjeli poslati ili izreći riječ STOP onda bi rekli Split, Trogir, Osijek, Pula.

Ispod možete pronaći tablicu riječi koje predstavljaju pojedino slovo

A Aržano	B Bjelovar	C Crikvenica	Č Čakovec	Ć Ćeralije	D Dubrovnik	DŽ Džep	Đ Đakovo	E Erdut	F Fažana
G Gospić	H Hvar	I Ilok	J Jelsa	K Karlovac	L Lipik	LJ Ljuta	M Makarska	N Nin	NJ Njivice
O Osijek	P Pula	R Rijeka	S Split	Š Šibenik	T Trogir	U Umag	V Vukovar	Z Zagreb	Ž Županja
Q kvadrat	X iks	Y ipilon	W duplo ve						

Ako želite, izmislite vlastite riječi koje će predstavljati pojedino slovo (ZAPAMTI! Riječ mora početi istim slovom kao i slovo koje predstavlja, npr.: S – Slon):

A _____	B _____	C _____	Č _____	Ć _____	D _____	DŽ _____	Đ _____	E _____	F _____
G _____	H _____	I _____	J _____	K _____	L _____	LJ _____	M _____	N _____	NJ _____
O _____	P _____	R _____	S _____	Š _____	T _____	U _____	V _____	Z _____	Ž _____
Q _____	X _____	Y _____	W _____						

3. Brojevi kao slova

Jedan od jednostavnijih načina kodiranja je zamjena slova brojevima. Svakom slovu dajemo pripadajući broj i na taj način kodiramo poruku.

Na primjer:

Riječ DAN napisali bi 6-1-19, riječ NOGOMET napisali bi 19-21-11-21-18-9-26.

A	1	L	16
B	2	LJ	17
C	3	M	18
Č	4	N	19
Ć	5	NJ	20
D	6	O	21
DŽ	7	P	22
Đ	8	R	23
E	9	S	24
F	10	Š	25
G	11	T	26
H	12	U	27
I	13	V	28
J	14	Z	29
K	15	Ž	30

Vaš zadatak je da kodirate ovu poruku pomoću brojeva:

Danas navečer nalazimo se iza starog dvorca.

SAVIJET: Kako bi kod bilo teže dekodirati, pokušajte različitim slovima pridružiti različite brojeve (Npr.: A – 6, B – 17, C – 30, itd.)

4. Hrvatski znakovni jezik

Hrvatsku znakovnu abecedu koriste gluhe i gluhoslijepe osobe kako bi međusobno komunicirali. Znakovna abeceda je univerzalna, a to znači da se isto pokazuje diljem svijeta. Ovaj način komunikacije je odličan kad ne smijete pričati ili kada ste jako daleko – samo rukom pokažete riječ.

U tablici ispod nalazi se znakovna abeceda:

A ako želiš naučiti nešto više o hrvatskom znakovnom jeziku, posjeti ove poveznice ispod:

Znakovnica – početnica (znakovni jezik): <https://www.youtube.com/watch?v=UoWAeaQfRw0>

Znakovni jezik: <http://uoosbbz.hr/znakovni-jezik/>